

Actualiteiten Sociaal Domein

Raad op Zaterdag 31 oktober 2020
Reinier Lagerwerf & Annemieke van
Leeuwen

Wat gaan we doen?

1. Hoe werkt de VNG?
2. Bijpraten over actualiteiten in het sociaal domein.

Vragen via handje omhoog of in de chat.

Interactief: hoe werkt het in je eigen gemeente?

VNG Governance en lobby (1)

- Alle 355 gemeenten zijn lid
- ALV hoogste orgaan
- Bestuur: 24 leden
- Commissies: 11 x 20 leden
- Totaal: ruim 240 leden
- Mix in samenstelling

Voor Sociaal domein en raadsleden relevant:

- Commissie Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie
- Commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs
- Commissie Raadsleden & Griffiers.

VNG Governance en lobby (2)

Lobby

- In voorstadium : ambtelijk bij de ministeries
- Zo veel mogelijk op beleidsmedewerkers en directeureniveau
- Standpunten vaststellen in VNG commissies
- Bestuurders inschakelen “als het echt nodig is”
- Bestuurlijke afspraken worden gemaakt door VNG onderhandelingsdelegaties (vanuit VNG commissies) met ministers
- Pas in later stadium evt. lobby in de Tweede Kamer
- 2 VNG lobbyisten voor permanent contact met de Tweede en Eerste Kamer
- Ook steeds meer contact met andere stakeholders (zonder Rijk). Voorbeelden sociaal domein: ZN, Valente en de Nederlandse GGZ, CIZ, zorginstituut Nederland.

Actualiteit Lobby 2020 / 2021 in vogelvlucht

- Permanente actie op tekorten sociaal domein en financiële situatie. (BO, parlement, media, acties)
- Onderzoek structurele oplossing volume en financiering jeugd.
- Onderzoek naar effecten Abonnementstarief Wmo.
- Lobby in contourennota VWS (effect vergrijzing op wonen en zorg, verkokerde wetgeving voor mensen met meerdere/complexere vragen).
- Lobby in verkiezingsprogramma's voor gemeentelijke thema's en financiële verhoudingen.
- Compensatie extra uitgaven ivm Corona.

Grip op sociaal domein: visitatiecommissie (1)

- Doel: situatie in gemeenten doorgronden en gericht adviseren / Inzichten mee naar overleg VNG met Rijk (stelselvraagstukken).

Belangrijksten inzichten van belang voor Raad:

- Visie en richtinggevende bestuurlijke / politieke uitspraken ontbreken of zijn niet uitgewerkt naar doelen en indicatoren. (Zie ook ROB-advies 'Decentrale taak is politieke zaak')
- Zakelijkheid onvoldoende ontwikkeld: naar inwoners, aanbieders en in regionale samenwerkingsverbanden.
 - “Doen wat nodig is” is het devies, “...dus doe niet wat niet nodig is” ontbreekt.
 - Risico-bereidheid is nodig: Nee-zeggen past bij sober beleid.
- Vraag als raad periodieke sturingsinformatie!

HOE GAAT DIT BIJ JULLIE?

- *Onlangs gestart: kennisnetwerk grip op het sociaal domein' op basis van bevindingen commissie.*
- Meer weten? Zie www.vng.nl/visitatiecommissie
- Ook interessant: www.waarstaatjegemeente.nl (kijk en vergelijk)

Knelpunten op stelselniveau

- Wmo-abonnementstarief leidt tot groei instroom
- Verwijsstromen buiten de gemeente om
- Impact dure casussen op kleine gemeenten

Actualiteit Jeugd: (aanpassing jeugdwet vs NvO)

- Alternatief eigen voorstel gemeenten ipv verplichte regionalisering
Jeugd: norm voor opdrachtgeverschap
- Veel krachtiger en flexibeler dan een gedetailleerde wettelijke norm, is een collectief door gemeenten gedragen norm. Het Rijk zou die vervolgens kunnen 'ophangen' en in ultieme zin kunnen ingrijpen.

Belangrijke onderdelen van de norm

- Regiovisie
- Schaalgrootte
- Niet vrijblijvende governance met aanspreekpunt
- Administratieve lastenverlichting door regionale backoffice
- Arbitrage
- Leren en ontwikkelen
- Strategisch partnerschap

Actualiteit Beschermd Wonen Maatschappelijke opvang en GGZ

Alle regio's werken aan uitvoering advies **Commissie Dannenberg (2016)**: naar sterkere lokale rol van gemeenten en 'normalisatie' van BW (ggz in de wijk, inzet op preventie en zoveel mogelijk begeleiding aan huis).

- Inhoudelijk: ondersteuning regio's vanuit de landelijke meerjarenagenda bw mo
- Financieel/organisatorisch:
 - Expertiseteam bouwstenen MO BW BG 2019: o.a. op de volgende onderwerpen moet voldoende comfort zijn voor gemeenten ten behoeve van de doordecentralisatie:
 - Invoering objectief verdeelmodel BW
 - Uitname wlz
 - Verplichte regionale samenwerking: NvO overeenkomstig met jeugd
 - Invoering woonplaatsbeginsel bw
 - Landelijke inkoop specialistische instellingen
 - Monitoring
 - Maatschappelijke Opvang blijft voorlopig nog georganiseerd via 43 centrumgemeenten.